

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29P/254/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122208142
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sylvia Szabadošová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122208142.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Sylviou Szabadošovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C., D. XX, t.č. bytom E., XX. novembra XX, zastúpenú v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny C., pochádzajúcu z matky F. B., nar. XX.X.XXXX, bytom G., H. XXX/XB a z otca I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., H. XXX/XB, o návrhu navrhovateľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny C., za účasti navrhovanej poručníčky J. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom E., XX. novembra XX, o pozbavenie rodičovských práv a povinností a ustanovenie poručníka, takto

rozhodol:

I. m e n í rozsudok Okresného súdu Prešov, č.k. 30P/164/2018-68 zo dňa 24.1.2019 tak, že:

II. p o z b a v u j e rodičov F. B., nar. XX.X.XXXX a I. B., nar. XX.XX.XXXX rodičovských práv a povinností vo vzťahu k mal. A. B., nar. XX.X.XXXX,

III. u s t a n o v u j e pre mal. A. B., nar. XX.X.XXXX za poručníka J. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom E., XX. novembra XX, ktorá je oprávnená a povinná mal. A. vychovávať, osobne sa o ňu starať, zastupovať ju a spravovať jej majetok nadobudnutý v dedičskom konaní uznesením Okresného súdu Prešov, č.k. 26D/621/2018-212 zo dňa 7.6.2022 v podiele 1/2 uvedený v bode a/

- vkladnú knižku E. K. vedenú v E. E., A., č.ú. E. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX so zostatkom X XXX,XX Eur,

- zostatok na účte E. C. L. vedenom v E. E., A., č.ú. E. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vo výške X XXX,XX Eur,

- zostatok na účte v E. E., A., č.ú. E. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vo výške X XXX,XX Eur,

- jednoizbový byt č. X v C. M. N. D. XX aj so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach, spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve a spoluvlastníckym podielom na pozemku, kde bytový dom stojí, vo všeobecnej hodnote XX XXX Eur v k.ú. C.: LV XXXXX byt č. X na X. poschodí vo vchode XX bytového domu, s.č. XXXX na parcele KN-C XXXXX/X, KN-C XXXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 566 m² a podiel 4261/343656 na spoločných častiach, spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve, pod B 17 v celosti,

- rodinný dom s.D. XX v obci H. v k.ú. H. na parcele KN-C XXX, parcely KN-C XXX - záhrada vo výmere 197 m², XXX - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 816 m², XXX/X - ostatná plocha vo výmere 47 m², pod B 1 v podiele 1/1,

- poľnohospodársku pôdu o výmere 965 m² vo všeobecnej hodnote po X,XX Eur za 1 m² v k.ú. O. M. P.:

LV XXX KN-E XXXX/XX - orná pôda vo výmere 5629 m², pod B 4 v podiele 1/10

LV XXX KN-E XXXX/XX orná pôda vo výmere 1240 m², pod B 3 v podiele 7/32

LV XXXX parcely KN-E XXXX/XXX - orná pôda vo výmere 338 m², XXXX/XXX orná pôda vo výmere 260 m², pod B 3 v podiele 7/32,

IV. žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ svojím návrhom podaným na tunajší súd dňa 22.9.2022 žiadal pozbaviť rodičovských práv a povinností oboch rodičov a ustanoviť maloletej A. za poručníka pani J. B., nar. X.X.XXXX.
2. Svoj návrh odôvodnil tým, že biologickí rodičia nemajú vytvorené vhodné podmienky pre návrat maloletej A. a ich ostatných detí do ich starostlivosti. Rodičia o maloletú A. neprejavili od jej narodenia záujem prevziať ju do starostlivosti, nie sú schopní sa o ňu starať. Maloletá A. ich nepozná, nikdy sa s nimi nestretla a nemá s nimi vytvorenú citovú väzbu. Keďže maloletá v súčasnej dobe žije v náhradnej osobnej starostlivosti so svojou náhradnou matkou, ktorú oslovuje „mamka“, je dôvodné, aby jej bola ustanovená za poručníčku a mohla ju zastupovať v plnom rozsahu.
3. Navrhovaná poručníčka súhlasila s ustanovením za poručníčku maloletej A..
4. Matka a otec maloletej sa pojednávania nezúčastnili, napriek tomu, že na toto boli riadne predvolaní.
5. Matka sa nevyjadrila k návrhu. Otec sa písomne vyjadril s tým, že súhlasí s návrhom z dôvodu, že sa necíti byť biologickým otcom maloletej, keďže v čase jej počatia bol vo výkone trestu odňatia slobody.
6. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa - kolízneho opatrovníka, navrhovanej poručníčky, rodným listom maloletej A., písomným vyjadrením otca zo dňa 18.10.2022, uznesením Okresného súdu Prešov, č.k. 26D/621/2018-212 zo dňa 7.6.2022, obsahom spisu Okresného súdu Prešov, sp. zn. 27P/153/2022, 30P/164/2018, 29P/163/2018, 30P/416/2016, 27P/65/2019, obsahom spisu Okresného súdu G., sp. zn. 17P/63/2014, 5P/10/2014, 8P/2/2014, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:
7. Maloletá A. pochádza z rodičov F. B. a I. B.. Rodičia o maloletú od jej narodenia neprejavujú žiaden záujem. Rozsudkom Okresného súdu G., č.k. 17P/63/2014-110 zo dňa 28.1.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu B. B., č.k. 14CoP/40/2016-153 zo dňa 19.7.2016 bola maloletá A. zverená do pestúnskej starostlivosti Q. F., nar. X.X.XXXX, ktorá dňa X.X.XXXX zomrela. Tento rozsudok sa stal právoplatným dňa 18.8.2016. Po smrti pestúanky bola maloletá A. zverená rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 30P/164/2018-68 zo dňa 24.1.2019 do náhradnej osobnej starostlivosti J. B., nar. X.X.XXXX, ktorá je sesternicou zosnulej pestúanky maloletej. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 3.5.2019.
8. Maloletá A. žije s náhradnou matkou v trojizbovom byte, ktorý je štandardne a účelne zariadený, má tam zabezpečené všetky svoje potreby pre zdravý vývin. Navštevuje X. ročník Základnej školy v E.. Ide o aktívne, neposedné dieťa, na náhradnú matku je citovo naviazaná, oslovuje ju „mamka“. Spoločne majú naplánované aktivity, maloletá A. rada číta, pracuje v záhrade, chodí na výlety alebo sleduje televíziu. Ide o zdravé dieťa, ktoré prekonalo bežné detské ochorenia.
9. Pani J. B., ktorá má maloletú zverenú do náhradnej osobnej starostlivosti uviedla, že s ňou nemá vážnejšie výchovné problémy, skôr vznikajú problémy pri jej zastupovaní, keďže ju rodičia nekontaktujú, má problém získavať ich súhlas k podstatným záležitostiam týkajúcich sa maloletej. Z tohto dôvodu žiadala, aby bola ustanovená za poručníčku maloletej, aby nadobudla všetky práva a povinnosti ako jej rodič.
10. Biologickí rodičia nemajú vytvorené vhodné podmienky pre návrat maloletej A., ako aj ich ostatných detí. Matka má s novým partnerom dcéru Q. B., nar. X.XX.XXXX, ktorú má v osobnej starostlivosti. Bývajú v obydli, ktoré je postavené z dreva a iného materiálu, pozostáva z dvoch miestností, kuchyne a izby. Domácnosť je bez prívodu elektrickej energie a vody a má suchú toaletu. U maloletej Q., ktorú má matka v starostlivosti, bola počas sociálneho šetrenia zistená C. vo vlasovej časti hlavy, bolo zjavné hygienické zanedbanie, pričom rodina žije zo sociálnych dávok. Matka je poberateľkou príspevku v hmotnej núdzi a prídavku na dieťa. Jej partner je nezamestnaný a bol v septembri 2022 vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie v evidencii Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny G..

11. Otec maloletej žije sám v rodinnom dome, ktorý patril jeho rodičom. Má manželku R. B., ktorá je toho času vo výkone trestu odňatia slobody. Hygiena v domácnosti je na nízkej úrovni. Otec je evidovaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a je poberateľom dávky v hmotnej núdzi.

12. Obaja rodičia od narodenia o maloletú neprejavili záujem prevziať ju do starostlivosti, žiadnym iným spôsobom ju nekontaktujú. Neplnia si svoju vyživovaciu povinnosť, na maloletú nikdy finančne neprispeli. Biologickí rodičia nie sú schopní a ochotní sa o maloletú postarať, pričom maloletá A. svojich rodičov nepozná, nikdy sa s nimi nestretla a nemá k nim vytvorenú žiadnu citovú väzbu.

13. Otec maloletej vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 18.10.2022 vyjadril súhlas s tým, že bude pozbavený rodičovských práv a povinností z dôvodu, že sa necíti byť otcom maloletej A., keďže v čase počatia maloletej bol vo výkone trestu odňatia slobody. Keďže v tomto výkone bol od roku 2011 do roku 2016, z tohto dôvodu nemôže byť biologickým otcom maloletej.

14. Matka sa k návrhu žiadnym spôsobom nevyjadrila.

15. Z uznesenia Okresného súdu Prešov, č.k. 26D/621/2018-212 zo dňa 7.6.2022 bolo vyporiadané dedičstvo po poručiťke Q. F., pestúňky maloletej, pričom bolo určené, že maloletá A. nadobudla polovicu vkladov na vkladnej knižke, zostatku na účte E. C. L. a zostatku na osobnom účte poručiťky. Zároveň nadobudla polovicu jednoizbového bytu v C. zapísaného na LV č. XXXXX v katastrálnom území C., polovicu rodinného domu v katastrálnom území H. na LV č. XXX, poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území O. M. P. na LV č. XXX, XXX a XXXX. Toto nadobudnuté dedičstvo a dedičský podiel maloletej je presne špecifikovaný v bode II. písm. a/ uznesenia okresného súdu.

16. Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloleteho dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

17. Podľa § 39 ods. 2 Zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloleteho dieťaťu poručníka.

18. Podľa § 39 ods. 4 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloleteho dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

19. Podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloleteho dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloleteho dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

20. Podľa § 56 ods. 2 Zákona o rodine, poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

21. Podľa § 57 ods. 1 Zákona o rodine, ak sú rodičia maloleteho dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloleteho dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloleteho dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

22. Podľa § 58 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloleteho dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloleteho dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

23. Podľa § 58 ods. 2 Zákona o rodine, správa o nakladaní s majetkom maloleteho dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s

týmto majetkom. Správa o maloletom dieťaťi obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

24. Podľa § 58 ods. 3 Zákona o rodine, poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

25. Podľa § 58 ods. 4 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.

26. Podľa § 58 ods. 5 Zákona o rodine, za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody.

27. Podľa § 58 ods. 6 Zákona o rodine, po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva.

28. V predmetnom konaní vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že rodičia maloletej A. o túto neprejavujú žiaden záujem od jej narodenia, pričom otec sa necíti byť biologickým otcom maloletej, nakoľko podľa jeho vyjadrenia v čase jej splodenia bol vo výkone trestu odňatia slobody. Rovnako matka neprejavuje o maloletú žiaden záujem, obaja rodičia na jej výživu neprispievajú a nie sú schopní sa o maloletú postarať. Keďže u rodičov bol preukázaný nezáujem a zanedbávanie maloletej, ako aj zanedbávanie ich rodičovských práv a povinností, najmä tým, že neplnia si svoju vyživovaciu povinnosť, súd ich oboch pozbavil rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletej.

29. Keďže došlo k pozbaveniu rodičovských práv a povinností oboch rodičov, bolo dôvodné ustanoviť maloletej poručníka, ktorý by túto zastupoval namiesto jej rodičov v plnom rozsahu, najmä čo sa týka jej školských povinností, zdravotnej starostlivosti tak, aby všetky tieto úkony boli vykonávané v prospech maloletej.

30. Maloletá A. je zverená do náhradnej osobnej starostlivosti pani J. B., ktorá túto starostlivosť prevzala po svojej sesternici Q. F., ktorá bola pestúnkou maloletej A.. Maloletá A. má v súčasnej dobe vyvinuté citové väzby k svojej náhradnej matke, oslovuje ju „mamka“ a je to jediná osoba, na ktorú má maloletá A. momentálne vyvinuté citové väzby.

31. Pani B. prejavila záujem aj naďalej zabezpečovať osobnú starostlivosť maloletej, avšak vzhľadom na nezáujem zo strany rodičov ju nemohla zákonne zastupovať, keďže jej zákonnými zástupcami sú stále rodičia. Preto nemohla rozhodovať o podstatných záležitostiach týkajúcich sa maloletej, najmä ohľadom jej školských záležitostí, zdravotnej starostlivosti a podobne. Keďže v priebehu konania súd rozhodol o pozbavení rodičovských práv a povinností rodičov k maloletej, ktorí zanedbávajú starostlivosť nielen o maloletú, ale o všetky spoločné deti, bolo dôvodné, aby súd maloletej ustanovil poručníčku pani B., ktorá sa o maloletú v súčasnej dobe príkladne stará. Zároveň súd vymedzil rozsah majetku, ktorý bude poručníčka maloletej spravovať a ktorý nadobudla v dedičskom konaní po zomrelej pestúnke, ktorá ju mala v starostlivosti a ktorý je vymedzený vo výroku tohto rozsudku.

32. Keďže poručníčka spĺňa všetky predpoklady na zabezpečenie riadnej výchovy maloletej, ale aj na jej zastupovanie a spravovanie jej majetku, o maloletú sa v súčasnej dobe aj osobne stará, maloletá je na ňu citovo naviazaná a je jej jedinou vzťahovou osobou, bolo dôvodné práve ju ustanoviť za poručníčku maloletej s tým, že okrem výchovy a osobnej starostlivosti ju bude zastupovať a spravovať aj jej majetok. Poručníčka je v zmysle ustanovenia § 58 ods. 2 Zákona o rodine povinná predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletej, o jej zdravotnom stave, jej vzdelávaní a iných osobných potrebách.

33. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.